

Nordstrand, 17. Mai 2012

Karin Kinge Lindboe

Jeg elsker 17. Mai.

Denne barnlige gleden over at det er i dag! Tøyet som ligger klart. Nystrøkne flagg. Duften av nyvåknet jord og løv. Lyden av korps som spiller ja vi elsker i det fjerne om morgenen. Og ja, jeg elsker også dette landet som det stiger frem. Svarttrosten som hver kveld synger øverst i flaggstangen. Kirsebærtrær i full blomst. Forglemmegei i gresset. Ljabrutrikkens blå tone gjennom landskapet. Det er dette vi kjenner på hver 17. mai. Dette landet vårt som stiger frem, vårlig vakkert med alle oss forskjellige mennesker som hilser på hverandre og gratulerer hverandre med dagen. Barnas dag, men også vi voksne har forventninger om noe lyst, en ny begynnelse, noe som vi har sammen. Vi gleder oss over små og store barn i mer eller mindre ryddige rekker i toget. Barn med litt for kalde finklær og med nye sko som gnager. Lærere med gnagsårplaster på lur og som loser alle barna i toget trygt frem til kirken. Skolekorps som kanskje spiller litt falskt, men alltid, alltid like vakkert! Nordstrand Janitsjar med blanke instrumenter og voksen klang. Nordstrand musikkselskaps kor som står her på fjellet og gleder oss med sang. Vår 17. mai på Nordstrand. Russens brøl og høye musikk som et forstyrrende element i all harmonien, men som skal være der. En ungdommelig uro og rastløshet som snart skal tøyles inn i det ubønnehørlige voksenlivet. Og det er nest siste gang de flokker seg på russebussene i skolegården på videregående. Nest siste gang de drar kjerra med russeformannen ut i den kalde og møkkete Andersendammen. Bare innrøm det, vi kommer til å savne dem. De har vært en del av vår tradisjon.

Jeg elsker 17. Mai. Denne dagen hvor vi jubler over et fritt land, et land hvor barn og unge har mulighet og rett til å hevde sine meninger og til å få en utdanning. Jeg spurte det eldste barnebarnet mitt hva som hadde vært det beste med barnehagen, han er blitt skolegutt i år. Wergeland, svarte han uten å nøle. Det var han som lærte oss om 17. Mai og hva det vil si å bo i et fritt land.

Barnas 17. Mai.

Og nettopp barna skal vi tenke på i dag vi voksne. Er vi vårt ansvar bevisst? Vi har fulgt lille Christoffer i media, han som ble sviktet av alle. Selv om vi i dag står med finklærne på, så la oss ta frem bildet av det lille forknytte ansiktet til Christoffer inni oss. Det er flere barn der ute. Vi må følge med. Som foreldre, besteforeldre, lærere og naboer må vi ta vare på barna. Barn som har vært ofre for omsorgssvikt sier etterpå: Hvorfor var det ingen som så hvordan jeg hadde det? Hvorfor var det ingen som sa fra?

Vi har alle et ansvar.

Barnas syttende mai. De unge røsters ville kor.

Nå lever vi alle om igjen skrekkens dag den 22.juli. Unge stemmer som forstummet. Jeg har alltid tenkt på Norge som et trygt og

fredelig land. Brått kom ondskaperen til oss. Vi kommer aldri til å glemme denne dagen. I dag er det den første 17. mai for alle dem som har mistet sine. Så mange barn og unge som mistet livet på denne ufattelige og meningsløse måten. Som ble henrettet på Utøya. Likevel skriver Helle Gannestad dette som har blitt stående som et symbol etter denne dagen: Om en mann kan vise så mye hat, tenk hvor mye kjærlighet vi kan vise sammen. Eller som en annen ung stemme, Kristine Krogstad skrev i Aftenposten i april: Vi må vise for verden at vi kan leve sammen. Vi må kjempe for mangfold og mot rasisme. Vi skal bygge fremtiden, sa den unge kvinnen. Og la til: Vi er fremtiden.

Vi som har levd noen år, kan bare lytte og tenke, ja! Ja, unge mennesker og barn dere er vår fremtid. Dere unge skjønner at trygghet kommer ikke av seg selv. Vi kan ikke ta den for gitt. Norge er et godt samfunn, men de unge menneskene på Utøya mente at man måtte gjøre en innsats for å beholde det som vi setter sånn pris på. Da må vi voksne være der for dere. Vil må være der for barna våre og for barnebarna og nabobarna. Det lover vi.

Verden skal gå fremover. Vi skal fremdeles kunne elske dette landet. Vi løfter roser mot himmelen og synger sangen om en himmel full av stjerner. Da glitrer håpet over oss. Og så fortsetter vi og synger : sammen skal vi vandre hver søster og hver bror, små barn av regnbuen på en fredelig jord.

Igjen dette ufattelige og ukuelige håpet. Og kjærligheten. For vi trenger å høre til.

Du skal ikke tåle så inderlig vel den urett som ikke rammer deg selv, skrev Arnulf Øverland. Ordene er like aktuelle i dag. Øverland satt i fangeleir i Sachsenhausen i Tyskland sammen med min far under krigen. Da skuddene falt på Utøya kom tiden i konsentrasjonsleiren og henrettelsene der brått tilbake for faren min. For mange unge virker krigen som noe som har vært for lenge, lenge siden. Det er så mye urolighet og vold i verden. Men fremdeles reiser min far og andre eldgamle tidsvitner rundt på skoler og med De hvite busser og forteller at vi aldri må glemme at noen sorterte mennesker etter tro, legning og rase. At flere millioner ble drept i gasskamrene. Forteller unge mennesker at vi ikke skal hate. Forteller at dette ikke må skje igjen. Aldri.

Min far overlevde krigen. Mange gjorde ikke det, men ga sitt liv for landet vårt. Unge mennesker som mistet fremtiden. Unni Espeland Marcussen, moren til !6- årige Andrine som mistet livet på Utøya, uttrykker det slik: Det verste er ikke sorgen over det som var. Verst er sorgen over alt som ikke ble. I dag skal vi minnes dem med et minuttstillhet, de unge som mistet livet under krigen. Og vi minnes også i dag alle dem som mistet livet den 22. Juli.